OKRĘGOWA IZBA RADCÓW PRAWNYCH W KRAKOWIE

ul. Francesco Nullo 8/4 31-543 Krakow
Email: biuro@oirp.krakow.pl, tel. 12 410 84 00

14.03.2017 obowiązuje od

Informacja OBSiL KRRP - minimalne wynagrodzenie

Informacja OBSiL
o obowiązkach radców prawnych
wynikających z wejścia w życie ustawy o zmianie ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę oraz niektórych innych ustaw z dnia 22 lipca 2016 r. (Dz. U. z 2016 r., poz. 1265)

Regulacja wprowadzona ustawą z dnia 22 lipca 2016 r. o zmianie ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę oraz niektórych innych ustaw, objęła umowy zlecenia (art. 734 k.c.) oraz umowy o świadczenie usług, do których stosuje się przepisy o zleceniu (art. 750 k.c.), wykonywane przez przyjmującego zlecenie lub świadczącego usługi będącego osobą fizyczną (dalej też: Zleceniobiorca) na rzecz przedsiębiorcy albo na rzecz innej jednostki organizacyjnej, w ramach prowadzonej przez te podmioty działalności gospodarczej (dalej też: Zleceniodawca). Warunkiem stosowania tej regulacji jest, by Zleceniobiorca nie wykonywał działalności gospodarczej albo - jeśli ją wykonuje - nie zatrudniał pracowników i nie zawierał umów ze zleceniobiorcami.

Należy pamiętać, że:

- wysokość wynagrodzenia powinna być ustalona w umowie pomiędzy Zleceniodawcą i Zleceniobiorcą w taki sposób, aby wysokość wynagrodzenia za każdą godzinę wykonywania zlecenia lub świadczenia usług nie była niższa, niż wysokość minimalnej stawki godzinowej (w 2017 r. – 13 zł);

- w przypadku, gdy wysokość wynagrodzenia ustalonego w umowie nie zapewnia przyjmującemu zlecenie lub świadczącemu usługi otrzymania za każdą godzinę wykonania zlecenia lub świadczenia usług wynagrodzenia w wysokości co najmniej minimalnej stawki godzinowej, przyjmującemu zlecenie lub świadczącemu usługi przysługuje wynagrodzenie w wysokości obliczonej z uwzględnieniem minimalnej stawki godzinowej;

- jeżeli kilka osób przyjmuje zlecenie lub zobowiązuje się świadczyć usługi wspólnie, każdej z tych osób przysługuje wynagrodzenie gwarantujące minimalną stawkę godzinową;

- wypłaty wynagrodzenia w wysokości wynikającej z wysokości minimalnej stawki godzinowej dokonuje się w formie pieniężnej;

- Zleceniobiorca nie może zrzec się prawa do wynagrodzenia w wysokości wynikającej z wysokości minimalnej stawki godzinowej, albo przenieść prawa do tego wynagrodzenia na inną osobę;

- w przypadku umów zawartych na czas dłuższy niż 1 miesiąc, wypłaty wynagrodzenia w wysokości wynikającej z wysokości minimalnej stawki godzinowej dokonuje się co najmniej raz w miesiącu;

- strony powinny określić w umowie sposób potwierdzania liczby godzin wykonania zlecenia lub świadczenia usług. Jeżeli umowa nie została zawarta z zachowaniem formy pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej, Zleceniodawca przed rozpoczęciem wykonania zlecenia lub świadczenia usług, potwierdza Zleceniobiorcy w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej ustalenia co do sposobu potwierdzania liczby godzin wykonania zlecenia lub świadczenia usług. W przypadku, gdy strony w umowie nie określą sposobu potwierdzania liczby godzin wykonania zlecenia lub świadczenia usług lub w przypadku braku potwierdzenia, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym, Zleceniobiorca przedkłada w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej informację o liczbie godzin wykonania zlecenia lub świadczenia usług, w terminie poprzedzającym termin wypłaty;

ul. Francesco Nullo 8/4 31-543 Krakow
Email: biuro@oirp.krakow.pl, tel. 12 410 84 00

- przedsiębiorca albo inna jednostka organizacyjna, na rzecz której jest wykonywane zlecenie lub są świadczone usługi, przechowuje dokumenty określające sposób potwierdzania liczby godzin wykonania zlecenia lub świadczenia usług oraz dokumenty potwierdzające liczbę godzin wykonania zlecenia lub świadczenia usług przez okres 3 lat od dnia, w którym wynagrodzenie stało się wymagalne;

- w przypadku skierowania wykonującego zlecenie lub świadczącego usługi do wykonania zlecenia lub świadczenia usług na podstawie przepisów ustawy z dnia 9 lipca 2013 r. o zatrudnianiu pracowników tymczasowych, ewidencję liczby godzin wykonania zlecenia lub świadczenia usługi prowadzi pracodawca użytkownik, na rzecz którego jest wykonywane zlecenie lub są świadczone usługi.

I. Radca prawny jako Zleceniobiorca

Regulacja o minimalnym wynagrodzeniu znajdzie zastosowanie do radców prawnych przyjmujących zlecenie lub świadczących usługi na rzecz przedsiębiorcy albo na rzecz innej jednostki organizacyjnej w ramach prowadzonej przez te podmioty działalności gospodarczej, jeżeli:

1) nie wykonują działalności gospodarczej albo

2) wykonują działalność gospodarczą, ale nie zatrudniają pracowników i nie zawierają umów ze zleceniobiorcami.

Wyłączone jest więc stosowanie przepisów ustawy o minimalnym wynagrodzeniu (u.w.m.) w sytuacji, gdy radca prawny – Zleceniobiorca zawrze jakąkolwiek umowę ze zleceniobiorcą , niekoniecznie powiązaną przedmiotowo z przyjętym przez radcę prawnego zleceniem. Najczęściej będzie to umowa o usługi księgowe.

Nie znajdzie natomiast zastosowania do radcy prawnego wyłączenie, zgodnie z którym nie stosuje się przepisów o minimalnym wynagrodzeniu (art. 8a – 8c u.m.w.) do umów zlecenia i umów o świadczenie usług, jeżeli o miejscu i czasie wykonania zlecenia lub świadczenia usług decyduje Zleceniobiorca i przysługuje mu wyłącznie wynagrodzenie prowizyjne (zdefiniowane w u.m.w. jako uzależnione od wyników: 1) uzyskanych przez przyjmującego zlecenie lub świadczącego usługi w ramach wykonania zlecenia lub świadczenia usług lub 2) działalności przedsiębiorcy albo innej jednostki organizacyjnej, na rzecz których jest wykonywane zlecenie lub są świadczone usługi- takich jak liczba zawartych umów, wartość zawartych umów, sprzedaż, obrót, pozyskane zlecenia, wykonane usługi lub uzyskane należności). Wynika to z faktu, że wynagrodzenie prowizyjne może być uznane za wynagrodzenie ustalone w ramach pactum de quota litis, a tak ustalone wynagrodzenie zgodnie z Kodeksem Etyki Radcy Prawnego nie może stanowić wyłącznego wynagrodzenia radcy prawnego.

Radca prawny – Zleceniobiorca powinien pamiętać, że:

- w umowie ze Zleceniodawcą należy określić sposób potwierdzania liczby godzin wykonania zlecenia lub świadczenia usług;

- w przypadku braku takiego określenia w umowie, jak również braku potwierdzenia przez Zleceniodawcę ustaleń co do sposobu potwierdzania liczby godzin wykonania zlecenia lub świadczenia usług – powinien przedkładać w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej informację o liczbie godzin wykonania zlecenia lub świadczenia usług, w terminie poprzedzającym termin wypłaty;

- w przypadku, umów o stałą obsługę prawną nie można wskazać jednolitego sposobu potwierdzania liczby godzin wykonania zlecenia lub świadczenia usług. Gdy ma miejsce określenie w umowie radcy prawnego ze Zleceniodawcą wynagrodzenia ryczałtowego, w ramach którego radca prawny zobowiązany jest do świadczenia obsługi prawnej w określonym wymiarze godzin miesięcznie, zaś za pomoc prawną w wymiarze przekraczającym

ul. Francesco Nullo 8/4 31-543 Krakow
Email: biuro@oirp.krakow.pl, tel. 12 410 84 00

objętą ryczałtem liczbę godzin pracy w danym miesiącu, ustalane jest odrębne wynagrodzenie za każdą godzinę, konieczne jest przedstawienie informacji o liczbie godzin wykonania zlecenia lub świadczenia usług. Jednak również już sama gotowość w pewnym okresie czasu może być uznana za świadczenie usług - w takiej sytuacji, gdy w danym okresie nie doszło do wykonania ani jednej godziny zlecenia – nie ma podstaw do przedstawiania informacji o liczbie godzin wykonania zlecenia.

- Zleceniodawca, np. klient radcy prawnego podlega karze grzywny od 1000 zł do 30 000 zł, gdy wypłaca radcy prawnemu - Zleceniobiorcy wynagrodzenie godzinowe za każdą godzinę wykonania zlecenia lub świadczenia usług w wysokości niższej niż obowiązująca wysokość minimalnej stawki godzinowej. Należałoby poinformować o tym klienta.

II. Radca prawny jako Zleceniodawca

Radca prawny (kancelaria radcy prawnego oraz spółka) może występować w roli zleceniodawcy w przypadku umów, o których mowa w art. 734 i art. 750 k.c., wykonywanych przez przyjmującego zlecenie lub świadczącego usługi w rozumieniu u.m.w.

Regulacja o minimalnym wynagrodzeniu znajdzie zastosowanie, gdy radca prawny- Zleceniodawca zawrze umowę z:

1) osobą fizyczną niewykonującą działalności gospodarczej albo
2) osobą fizyczną wykonującą działalność gospodarczą, ale nie zatrudniającą pracowników i nie zawierającą umów ze zleceniobiorcami.

Stroną umowy zawartą z radcą prawnym – Zleceniodawcą mogą być inni radcowie prawni czy aplikanci radcowscy, jak również inne podmioty np. osoba wykonująca usługi księgowe.

Wyłączone jest stosowanie u.m.w., w sytuacji gdy Zleceniobiorca decyduje o miejscu i czasie wykonania zlecenia lub świadczenia usług i przysługuje mu wyłącznie wynagrodzenie prowizyjne. Wyłączenie to nie znajdzie zastosowania do radców prawnych i aplikantów, z którymi radca prawny - Zleceniodawca zawiera umowy zlecenia lub o świadczenie usług, z uwagi na wynikający z Kodeksu Etyki Radcy Prawnego zakaz ustalania wynagrodzenia wyłącznie w ramach pactum de quota litis

Radca prawny – Zleceniodawca powinien pamiętać, że:

- w umowie ze Zleceniobiorcą należy określić sposób potwierdzania liczby godzin wykonania zlecenia lub świadczenia usług;

- jeżeli umowa nie została zawarta z zachowaniem formy pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej, powinien - przed rozpoczęciem wykonania zlecenia lub świadczenia usług - potwierdzić przyjmującemu zlecenie lub świadczącemu usługi w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej ustalenia co do sposobu potwierdzania liczby godzin wykonania zlecenia lub świadczenia usług;

- zobowiązany jest przechowywać dokumenty określające sposób potwierdzania liczby godzin wykonania zlecenia lub świadczenia usług oraz dokumenty potwierdzające liczbę godzin wykonania zlecenia lub świadczenia usług przez okres 3 lat od dnia, w którym wynagrodzenie stało się wymagalne;

- będzie podlegał karze grzywny od 1000 zł do 30 000 zł w przypadku wypłacenia Zleceniobiorcy wynagrodzenia godzinowego za każdą godzinę wykonania zlecenia lub świadczenia usług w wysokości niższej niż obowiązująca wysokość minimalnej stawki godzinowej.

ul. Francesco Nullo 8/4 31-543 Krakow
Email: biuro@oirp.krakow.pl, tel. 12 410 84 00

III. Ustawa o minimalnym wynagrodzeniu a Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu z dnia 3 października 2016 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 1715)

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu należy uznać za lex specialis wobec przepisów ustawy o minimalnym wynagrodzeniu. Rozporządzenie to nie dotyczy typowej relacji pomiędzy przedsiębiorcą albo inną jednostką organizacyjną, na rzecz której jest wykonywane zlecenie lub są świadczone usługi a przyjmującym zlecenie radcą prawnym. Przepisy te mają pierwszeństwo zgodnie z zasadą lex posteriori generalis non derogat legi priori speciali. Taka kwalifikacja prowadzi do wniosku, że przepisy tego rozporządzenia mogą być uznane za dyskryminujące i naruszające zasadę równego traktowania, bowiem ich stosowanie może w wielu przypadkach doprowadzić do ustalenia dla radcy prawnego wynagrodzenia niższego niż wskazane w ustawie o minimalnym wynagrodzeniu.